

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

ודע מה שתשיב

יוצא לאור

לרגלי שמחת האירוסין
של הבחור המופלג בתורה וביראה
החתן ידידי' יהודה פרידמן נ"י
בן מורינו הרב שליט"א

עם בת הגה"ח הרב יואל פערל שליט"א
חתן כ"ק הגה"צ גאב"ד יאקע זצוק"ל

וישב תשפ"ב

מכון אפריון לשלמה

ליקווד תשפ"ב

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א

אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות

נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת

הרבני הנגיד המפואר

מו"ה יהושע וויינפעלד הי"ו

גבאי נאמן דקהל "זכרון אלעזר" סאנטוב לייקווד

לרגל שמחת האירוסין

של הבחור החשוב המצויין בתורה ויר"ש

חתן ידידיה יהודה נ"י

בן מורדכי וזרע הרב שליט"א

עם בת הגה"ח הנודע לתהילה מוה"ר יואל פערל שליט"א

חתן כ"ק הגה"צ גאב"ד יאקע צוק"ל

סימן טוב ומזל טוב יהא לנו ולכל ישראל אמן

לשונינו רינה כהמון גלים, בשמחה מרובה בשיר והילולים, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע, אלפי ברכות ואיחולים נרגשים להביע, ברגשי כבוד ותפארה, ברחשי אהבה וחיבה יתירה, בנועם שיה ובשפה ברורה, מקרב ולב בשמחה ואורה, באותות יקר ותפארת, לחקוק בבדיל ועופרת, חיים וברכה למשמרת, לשגר כוס של ברכה, להראוי להוקרה והערכה, הלא הוא רב האי גאון וגדול, מעוז ומגדול, האי גברא רבא ויקירא, מורה את דבר ה' זו הלכה, בתורה עוסק יומא ולילתא, לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא, נודע בשערים, סיני ועוקר הרים, מרביץ תורה לעדת מי מנה, מלא חכמה ודעת ותבונה, עומד בראש ק"ק סאנטוב ברוח נאמנה, בעוז ובגבורה, בדרך ישרה, אליו יאתה השורה, מידותיו התרומיות לו עטרה, טוב ומטיב לאחרים ביכוי רבים בנפש חפצה ויקרה

הגאון החסיד אבד"ק סאנטוב שליט"א על ישראל הדרתו בעיר התורה לייקווד

לרגל נשואי בנו חביבו הבחור כהלכה, כלי מחזיק ברכה, נודע בעבודתו שבלב זו תפילה, שופך שיחו לפני נורא עלייה, משכים קום לעבודת הבורא, יושב והוגה בתורה, כחשיכה כאורה, בהתמדה נוראה ונפלאה, בכל שעה ושעה, אהוב וחביב, זר זהב לו סביב, מידותיו התרומיות והטובות לראשו עטרה, שמו נודע לתפארה, המופלא ומופלג בתורה וביראה טהורה, ממצויני ישיבת מיר בירושלים עיה"ק

הרב ידידי'ה יהודה שליט"א

עב"ג בת הגה"ח הנודע לתהילה הרב יואל פערל שליט"א

חתן כ"ק הגה"צ גאב"ד יאקע וצוק"ל

למעון הברכות יצוה צור חסדו בשעה שקול צהלת חתנים מנסרת זכות פעליו הכבירים יעמדו לו ויגיבו עליו לדורי דורות למזכרת להוסיף חיל בעבודת קדשו שלה' ולתורתו חיילים רבים מגברת טוב וחסד ירדפוהו תמיד, אושר תענוג ונחת מהמשך השרשרת ויהי נועם ה' עליהם שיעלה זיווגם יפה ויכוננו בנין מפואר לשם ולתפארת במהרה ישמע בערי יהודה וחוצותיה קול תקיעה שעל פדות נפשינו מבשרת

כעתירת וברכת

מכון "אפריון לשלמה"

בעזהש"ת

ברוב שבח והודאה להקב"ה
הנני בזה להזמין את כל אחי ורעי שיחיו

למסיבת אירוסין

לרגלי אירוסיו בני הצעיר היקר והחשוב

החתן ידידי יהודה ני"ן

עב"ג הכלה שתחי'

בת הגה"ח הנעלה

הרב יואל פערל שליט"א

חתן כ"ק הגה"צ גאב"ד יאקע זצוק"ל

שתתקיים בע"ה

יום ה' לפרשת וישב, כ"א כסלו תשפ"ב

Skolya Hall – סקאליא

1335 48th Street

Boro Park

בשעה 9:00 בערב

ידידכם המברך מעומק הלב באהבה רבה

שלמה זלמן פרידמאן

רב דקהל "זכרון אלעזר" סאנטוב

לעיקוואוד יצ"ו

ויהי לפלא!

זקינה של הכלה שתחי' - כ"ק הגה"צ גאב"ד יאקע זצוק"ל שבועות אחדות לפני הסתלקותו, ובנו יבלחט"א הגה"צ אב"ד ווארקא שליט"א, ביחד עם הרב שליט"א - בסיום הש"ס במטליף, ד' טבת שנת תש"פ

הרבנים מ'יאקע, ווא'רקא, סאנטוב און האדעמישלא ביים מעמד

ודע מה שתשיב

בפסוק נאמר (דברים ג', כ"ג): ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר, ואיתא בספה"ק, שמשנה רבינו המנהיג של בני ישראל התפלל אל השי"ת שתמיד יזכה לסייעתא דשמיא שיהיה לו מענה להשיב לכל שואל ומבקש דבר את התשובה הראויה והנכונה, לדעת את הדרך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה.

הגה"ק מליסא בעל ה"חוות דעת" זצ"ל נודמן פעם לבית האכסניא על אם הדרך, והיה יום זה יום קר במיוחד, הרב נתיישב ליד התנור כדי לחמם את עצמותיו הקפואות, והנה רואה הרב את השוחט דמתא שבא לשחוט עגל בשביל בעל הפונדק כשהוא לוגם ארבע כוסיות יי"ש כדי להפיג את הקור, ומיד לאחר זה ניגש למלאכת השחיטה, קם הרב מליסא ואמר לו "במחילה מכבודך, אולי ראוי היה שתשכב ותנמנם שעה קלה לפני השחיטה, שהרי עתה הינך שתוי במקצת, ובמצב כזה אסור לשחוט".

השוחט שלא ידע מי הדובר אליו הסתכל עליו במבט של זלזול, ואמר לו "עסוק בעניינים שלך ואל תתערב בענייני אחרים", כששמע הרב מליסא את תשובתו החצופה, ענהו כאיוולתו ואמר לו: "עתה נתחוויר לי ענין מוקשה ב"הגדה של פסח" בפיוט "חד גדיא", נאמר שם "ואתא מלאך המות ושחט לשוחט", ולכאורה קשה, למה זה מגיע לו לשוחט למות, תינח השונרא הכלב המקל ושאר הדברים שב"חד גדיא" – הרי עשו רעה, והגיע להם מה שהגיע, אבל השוחט מה רעה עשה, אדרבה הלא בשחטו את השור

הוא מברך ברכה על השחיטה ומקיים מצוה מן התורה, ומדוע הוא מתחייב מיתה? אך עתה הכל ברור ומחוויר, השוחט ב"חד גדיא" הוא כבר אחרי ששתה ד' כוסות של יין, ולכן העונש יאה לו..."

לאחרונה פגשתי כאן בלייקווד את הגאון המפורסם רבי יחיאל מיכל שטרן שליט"א, בירכתיו בברכת שלום חמה ולבבית, ובתוך השיחה עמו שאלתי אותו "כמה ספרים כבר חיברתם?", השיב הגאון ואמר "ב"ה כבר אוחזים בספר המאה ושלושים", אמרתי לו "לפני כמה שנים כשפגשתי אתכם, ושאלתי אתכם באיזה ספר אתם אוחזים, אמרתם לי שאתם אוחזים בספר התשעים וחמשה, ואז בירכתי אתכם שתזכו להגיע למאה ועשרים! – והנה אתם כבר במאה ושלושים!"

אמר לי הגאון "יפה מאוד, אבל ברצוני לראות שתברכו אותי באריכות ימים ושנים עד מאה ועשרים!"...

שמעתי מאחד שהיה גר בקראון הייטס, שבאחד מלילי השבתות הלך להשתתף בעריכת השולחן של כ"ק מרן האדמו"ר מסקולען זי"ע. בהיכנסו נגלה לנגד עיניו מחזה בלתי יאומן – הרבי מסקולען עומד ואומר "שלום עליכם" בהתלהבות וחיות דקדושה, כשכל כולו בוער כשלהבת אש, ואף אחד לא נמצא בבית מדרשו! – אף אחד! – אף לא הגבאי או אחד מבני ביתו – הרבי נמצא לבד כשמסביבו ארבע כותלי הבית המדרש – והרבי אומר "שלום

עליכם" בהתלהבות כזו כאילו היו שם י"ב קומות פארענצ'עס מלאים אנשים...

אחר כך ניגש הלה להרבי זי"ע ושאלו: למה היה צריך הרבי להתחיל ולומר "שלום עליכם" בעוד הבית המדרש ריק מבני אדם – עם פאסט נישט! – והרי היה עדיף שהרבי ימתין כמה דקות עד שיגיעו כמה אנשים – או לכל הפחות הגבאי או אחד מבני ביתו – ואז יתחיל הרבי באמירת "שלום עליכם". השיב לו הרבי: האם אני אומר "שלום עליכם" לאנשים!? אני אומר את זה למלאכים, והרי הם נמצאים כאן!...

לפני הרבה שנים בהיותי במחיצת מרן הגה"ק בעל "ישועות משה" מוויז'ניץ זי"ע, פגשתי את ש"ב הרה"ח הישיש מו"ה דוד אפל ז"ל מרמת גן (שעוד זכה שק"ז הגה"ק בעל "ערך ש"י" היה הסנדק שלו), ושמעתי ממנו כמה דברים נפלאים, ובתוך הדברים סיפר כך:

ידוע שק"ז הגה"ק בעל "ערך ש"י" זצ"ל ראב"ד סיגעט, היה גדול בתורה וחרף עצום, ברם לא היה מראה את גודל חריפותו ובקיאותו בחוץ, וגם לא היה מתלבש כשאר הרבנים החשובים אלא כאיש פשוט, ומבחוץ עשה רושם של תמים, ורק לאחר שהוציא לאור את ספריו נתפרסם שמו כגדול בתורה.

כשהיה צעיר לימים, נבחר ע"י הגה"ק בעל "ייטב לב" זי"ע לשמש כדומ"ץ של העיר סיגעט. ומספרים, שבאחד מדיני התורה שישב שם ק"ז הגה"ק בעל "ערך ש"י" זי"ע והגה"ק בעל "ייטב לב" זי"ע, הביאו לדון עמהם את הגה"ק משינעווע זי"ע, ושם ישבו עוד רבנים חשובים. וכשנכנס הגה"ק ה"ערך ש"י" זי"ע, אמר הגה"ק

משינעווע זי"ע "הלא הוא נראה כתם", וע"ז אמר ה"ייטב לב" זי"ע
 "אבל הוא נוגח כמועד"...

סיפר נכדו של המגיד הירושלמי הידוע הגה"צ רבי שלום
 שבדרון זצ"ל, שפעם אחת ניגשה אל זקנו אשה שאינה שומרת
 תורה ומצוות ל"ע וביקשה ממנו שיברך אותה, רבי שלום בירך
 אותה מיד מעומק לבו. כשראתה האשה שרבי שלום בירך אותה
 רק בפיו, שאלה אותו, מדוע לא הניח הרב את ידיו על ראשי
 כשבירך אותי, חייך רבי שלום והשיב לה על אתר בשאלה "האם
 ברכת פעם על הנרות בערב שבת", השיבה האשה "כן, בערב יום
 הכיפורים הדלקתי את הנרות ובירכתי", המשיך רבי שלום ושאל
 אותה "האם בשעה שברכת הנחת את ידיך על האש?"...

פעם אחת הגיע ראש ישיבה אחד אל כ"ק מרן הגה"ק מטאהש
 זי"ע והיה אז זמן דחוק בחצר הרבי, והגבאים נזהרו מאוד שהרבי
 לא יחלק סכומים גדולים לצדקה כאשר דרכו מימים ימימה, כדי
 שישאר כסף לכלכל את ביתו וחצרו של הרבי, ולכן היו לעתים
 קרובות מונעים ממשולחים לגשת אל הרבי, כדי שלא יוציאו
 מהרבי סכומים גדולים לצדקה.

כשרצה ראש הישיבה להיכנס אל הרבי, הניחו לו הגבאים
 להיכנס מחמת כבודו, אבל הזהירו אותו באזהרה חמורה שלא ידבר
 עם הרבי אודות ענייני ממונות, רק בלימוד, ואכן ראש הישיבה נתן
 את הסכמתו לכך, הוא נכנס אצל הרבי והתחיל לדבר עם הרבי

בלימוד, כשראו הגבאים שהראש ישיבה מדבר עם הרבי בלימוד, יצאו לכמה רגעים מהחדר, ואז שאל הרבי את הראש ישיבה "מה מצב הפרנסה בישיבה שלכם", ענה הראש ישיבה "כסף מנלן?... והרבי המשיך לדבר עמו בלימוד.

לאחר זמן מה, אמר לו הרבי שהוא הולך להתפלל תפילה מנחה, ואמר לו שישאר בחדרו ויוציא גמרא יבמות מהארון ויפתח בדף י' ע"א ושם ימצא תירוץ יפה לקושייתו.

הרבי יצא מהחדר והראש ישיבה נשאר בחדר הרבי, הוא הוציא את הגמרא יבמות מהארון ופתח בדף שאמר לו הרבי, ולהפתעתו מצא שם עשרת אלפים דולר במזומן! ובכן, כבר היתה לו תירוץ מאוד יפה לקושייתו "כסף מנלן..."

לפני כמה שנים, בעת שמרן הגה"ק בעל "ישועות משה" מוויז'ניץ זי"ע היה מאוד חלש ל"ע, ולא היה בכוחותיו לענות על השאלות שרצו לשאול אותו, החלו המוני חסידי וויז'ניץ לשאול את שאלותיהם לבנו הגדול של הרבי - ה"ה האדמו"ר הנוכחי מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק.

סיפר לי חסיד וויז'ניץ אחד הדר במונטריאל, שבאותם ימים הציעו איזה שידוך לאחד מצאצאיו, ושאל אז את בנו הגדול של הרבי זי"ע - ה"ה מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק - שאלה כזאת: מציעים לי כל סוגי שידוכים, "היימישע" שידוכים ו"פרעמדע" שידוכים - ונפשי בשאלתי - האם לשמוע רק את ה"היימישע" שידוכים, או ראוי

לשמוע גם את ה"פרעמדע" שידוכים – ואולי מתאים לעשות רק "היימישע" שידוך.

שאל אותו הרבי שליט"א בפליאה עצומה – מה? מציעים לך "פרעמדע" שידוכים? גויים?!... השיב לו הלה: לא – ח"ו! – כוונתי ל"פרעמדע" שידוכים – מחסידויות אחרות – את אלו שאינם מחסידי וויז'ניץ. מיד אמר לו הרבי כשכולו בוער בשלהבת אש: מה אתה אומר?? – אם מאן דהוא אינו חסיד וויז'ניץ והוא שייך לחסידות אחרת, האם זה נקרא "פרעמד" – אם הוא שומר תורה ומצוות הרי זה "היימיש"!!!

בגליון "בחצר הקודש" דחסידי סקווירא הביאו, שכ"ק מרן האדמו"ר מסקווירא שליט"א סיפר, ששמע מאביו הרה"ק מסקווירא זי"ע סיפור נחמד, וכך סיפר:

הנה שני בניו הגדולים של הרה"ק מרוז'ין זי"ע – הרה"ק רבי שלום יוסף זי"ע ואחיו הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורה זי"ע – נשתדכו ביניהם, כאשר בנו של רבי שלום יוסף ה"ה הרה"ק רבי נחום בער'ניו זי"ע נעשה חתן אצל דודו הרה"ק רבי אברהם יעקב.

והנה לאחר החתונה החל ר' נחום בער'ניו לקרוא את דודו 'חותן' – שווער, וכאשר שאלוהו "הלא הוא היה כל השנים דודך – עוד קודם היותו לחותנך – ולמה אתה קורא אותו "חותן" ולא "דוד", וכי מפני שנעשית לחתנו הוא כבר לא דודך?"

השיב להם ר' נחום בער'ניו – שהיה אדם חכם מאוד – ואמר להם "אתם טועים, הוא היה חותני עוד קודם היותו לדודי, שכן

"דודי" – הוא היה אך ורק מעת שנולדתי, ואילו "חותני" – הוא היה עוד בטרם שנולדתי, שכן ארבעים יום "קודם" יצירת הוולד מכריזים בת פלוני לפלוני, ולכן בצדק שאקרא לו "חותני" ולא "דודי"...

סיפר אחד מגדולי המחזירים בתשובה, שפעם נשאל על ידי חילוני אחד "איזו רעה אני עושה אם אני מדליק כפתור חשמל בשבת, האם זה מפריע לכל היהדות שלי, מה זה הדבר הקטן הזה, אם אני שומר את כל התורה חוץ ממצוה זו וכי יש פגם בכל שאר הדברים".

השיב לו אותו מחזיר בתשובה, "זה כמו שתשלם לנהג באוטובוס 10 אגורות פחות, שאתה יודע לבד שלא תורשה לנסוע, וגם שם תשאל מה זה, על עשר אגורות עושים בעיות? – רק ככה זה, אם אין שלימות, אין כלום..."

מסופר, על הגאון האדיר רבי מאיר שפירא זצ"ל מלובלין שנתארח פעם אצל ה"חפץ חיים" זצ"ל בראדין, כשהסבו אל השולחן בשבת קודש, ביקש רבי מאיר שפירא מה"חפץ חיים" שישמיע דברי תורה. השיב לו ה"חפץ חיים" כי איננו בקו הבריאות ואינו יכול להיעתר לבקשתו. אמר לו הרב מלובלין: הכתוב אומר (דברים כ"ו, ג'): ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם, וכתב רש"י "אין לך אלא כהן שבימך" – ומוסיף רש"י "כמו שהוא", הוי אומר, שאיך שהרב מרגיש ובאיזה מצב שהוא נמצא, הוא צריך לומר

תורה... חריפות ההמצאה מצאה חן בעיני ה"חפץ חיים", ומיד פתח בדברי תורה...

כידוע, שלפני כשנה בעת התפרצות וירוס ה"קורונה" רח"ל הנקרא בשם "כוביד", ואנשים לא ידעו מה הן התוצאות של הוירוס הזה, אז היו הרבה אנשים שמחמת הזהירות והפחד, סגרו את עצמם בביתם פנימה ולא יצאו כלל כדי שלא להיות בקרבת אנשים וחלילה להידבק, ויש אנשים שעד לאחרונה ממש היו ספונים וטמונים בביתם פנימה, הם התפללו ביחידות מחמת חשש סכנה.

ברם בפועל ידוע, שרובא דרובא של כל אלו שסגרו עצמם, נדבקו בדרך לא דרך באותו וירוס. והרבה שואלים "איך קורה כזה דבר, והלא לא באו בקרבת אנשים כלל?"

ואמרתי בדרך צחות, שזה רמוז בדברי חז"ל (ראה מס' עירובין דף י"ג ע"ב): כל הבורח מן הכבוד – "כוביד", הכבוד – "כוביד" רודף אחריו...

פעם אחת הגיע המגיד מדובנא זצ"ל ביום חורף לבית האכסניה בכפר נידח, ובעל האכסניה ראה את עצמו כאיש יודע ספר, אבל קמצנותו קדמה לתורתו. כשביקש ממנו המגיד דבר מה לאכול ומקום לישון, אמר לו הבעה"ב, שלצערך לא נשאר לו אוכל, אבל יש לו מקום לשינה. המגיד עלה על יצועו, אך לא הצליח להירדם בגלל הרעב, ואז נוכח לראות שהבעה"ב שחשב שהאורח כבר שקוע בשינה עמוקה, היסב עם בני ביתו לסעודה דשנה.

למחרת כשנפרד המגיד מבעל הבית, אמר לו בעל הבית: חז"ל אמרו במסכת ברכות (דף ל"א ע"א) "אל יפטר אדם מחבירו אלא מתוך דבר הלכה", ובכן יואיל מר לומר לי דבר תורה.

נענה המגיד תיכף ומיד ואמר לו: מעודי תמהתי על מאמר חז"ל (מס' ב"מ דף פ"ו ע"ב) "לעולם אל ישנה אדם מן המנהג, שהרי משה עלה למרום ולא אכל". וצריך להבין, הרי הוא גם לא ישן שם, כי המלאכים אינם ישנים, ולמה מזכירה התורה רק שלא אכל ולא שתה? וביותר קשה, שהרי מצינו בגמרא (מס' נדרים דף ט"ו ע"א) שמניעת שינה קשה ממניעת האוכל, כי הנשבע שלא ישן שלושה ימים מכין אותו וישן לאלתר, ואם כן למה לא כתבה התורה שמושה גם לא ישן, שזה חידוש גדול יותר?

אולם הלילה נתיישב לי הדבר, שהרי משה לא אכל במרום משום שלא רצה לשנות מן המנהג. ומנין ידע משה רבינו שהמלאכים אינם אוכלים, אולי הם אכלו בשעה שהוא ישן כמנהג מכניסי אורחים מסויימים? אלא מכאן ראינו שהוא לא ישן, ולכן היה יכול לראות שאין המלאכים אוכלים לעולם...

הרה"ג רבי זלמן שווארץ שליט"א ראש הכולל ודומ"ץ וויזשניץ בבארא פארק סיפר לי סיפור נפלא, שפעם נכנס יהודי אל כ"ק מרן האדמו"ר מוויזשניץ-מאנסי זי"ע בעל "תורת מרדכי", והרבי שאל אותו אם הוא כבר למד היום, והלה השיב: כן, כבר למדתי. ושאל אותו הרבי "מה למדת", והשיב שלמד "חוק לישראל".

שאל אותו הרבי אם הוא יכול לבחון אותו על מה שלמד, והשיב שכן, והרבי שאל אותו "איזה מצוה מלמדים את ה"גר"

לראשונה כשבא להתגייר וללמוד תורת ישראל", והשיב "מצות פאה" (ראה מס' יבמות דף מ"ז ע"א, רמב"ם הל' איסורי ביאה פי"ד ה"ב). שאל אותו הרבי "התדע למה דווקא מצות פאה מלמדים אותו יותר משאר המצוות", ואמר הלה שאינו יודע.

אמר הרבי: אני אגיד לך למה, לפי שמצות פאה, הוא דבר שנותנים להשני משל עצמו, ומלמדים להגר שהדבר הראשון והתנאי הראשון של יהודי, הוא לתת להשני משל עצמו – די ערשטע סימן פון א איד איז אוועקצוגעבן פון זיין אייגענע הארעוואניע פאר יענעם (הסימן הראשון של יהודי הוא, שהוא נותן להשני את מה שהוא עמל עליו בעצמו)...

פעם אחת אמר הרה"ק רבי ישעיה' לע מקערעסטיר זי"ע לאחד ממקורביו, "היום עניתי תירוץ אחד לשבעה קושיות", והסביר, נכנס אלי עני ובכה תמרורים שיש לו בביתו שבעה ילדים שבוכים ימים ולילות שאין להם לאכול, וכל הילדים בוכים ושואלים אותי כל הזמן מתי תביא לנו אוכל. המשיך הרבי ואמר, לקחתי עגלה ומלאתי כל טוב, ושלחתי לאותו עני, ובכן – אומר הרבי, יישבתי בתירוץ אחד שבעה קושיות...

הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע נזדמן יחד עם מחותנו הרה"ק רבי חיים מקאסוב זי"ע באיזהו מקומן, ושבתו שם. הרה"ק מקאסוב היה אוכל כדרכו והרה"ק מרוז'ין רק נגע באוכל, טעם משהו ומיד משך את ידו. שאלו הרה"ק מקאסוב למה אין המחותן אוכל?

ענה הרה"ק מרוז'ין, כי בשעה שירדנו לעולם הזה, התנינו תנאי עם הגוף שלא ליהנות מהעולם הזה כלום. כששמע זאת הרה"ק מקאסוב משך אף הוא את ידו מן הסעודה. שאלו הרה"ק מרוז'ין "למה לא אוכל המחותן כלום? האם גם הוא התנה תנאי כזה?", "לא", השיב הרה"ק מקאסוב, "אלא משכתי את ידי, מפני שבליל שבת אנו אומרים למלאכים "בואכם לשלום" ומיד אומרים "צאתכם לשלום", כי לא שייך לאכול עם מלאכים"...

הנה נחלקו הפוסקים אם מותר להסתכל במראה כדי לראות אם התפילין מונחות במקומן הראוי, הדעה הנודעת בהם היא דעתו של הגה"ק בעל "דברי חיים" מצאנו שכתב (או"ח ח"ב סי' ו') וז"ל: אם לראות במראה שהתפילין יהיו באמצע, הוא דברי בורות, כי אפי' אם אינם מכוונים ממש כשר, דידוע שיש מקום בראש להניח שני תפילין ואפי' ברוחב, ואין שיעור לתפילין ברוחב עכ"ל. לעומת זה סוברים הרבה פוסקים שמותר להסתכל לצורך כך במראה, וכן ידוע שמרן הגרי"ז הלוי מבריסק זצ"ל היה מביט במראה בכדי לראות את התפילין שבראשו אם הם מונחים במקום הראוי.

ומסופר, שפעם אחת בא אל מרן הגרי"ז חסיד אחד, והניח את השו"ת "דברי חיים" על השולחן לפניו עם קמט (קנייטש) במקום הנ"ל – ברצותו לרמז לו על המנהג הבור להסתכל במראה, והרגיש בזה הגרי"ז זצ"ל, ואמר לו "אענה לך עם חסידיש'ע מעשה, פעם אחת ישב אחד הצדיקים בסוכה בשעה שירדו גשמים, ושאלו אותו מקורביו כיצד הוא ממשיך לשבת בסוכה, הרי נאמר בירושלמי (מס' ברכות פ"ב ה"ט) על זה שיושב בעת הגשמים בסוכה שהוא נקרא "הדיוט", והשיב הצדיק "מוטב להיקרא 'הדיוט' מלצאת מהסוכה".

ואף אני אומר – אמר הגרי"ז לאותו חסיד – מוטב לי להיות
'בור' בכדי שהתפילין שלי יהיו מונחים במקומם הראוי".

יהודי אחד פנה אל הגאון האדיר רבי חיים מבריסק זצ"ל
בשאלה: אבי המתגורר בוורשה חלה, אך הנסיעה לוורשה עולה
כסף, וחז"ל אמרו (מס' קידושין דף ל"ב ע"א) כי חיוב כיבוד אב ואם
הוא משל אב ולא משל בן, האם חייב אני לנסוע? ענהו הגר"ח: אין
אתה חייב לנסוע, יכול אתה גם ללכת ברגל...

פעם שאלו לגאון אחד, מהו ביאור מאמר חז"ל (מס' שבת דף
ק"ה ע"ב) "חכם שמת הכל קרוביו"? השיב אותו גאון והסביר, בידוע
שחכם הוא בחזקת עני, שכן בפסוק נאמר (קהלת ט', י"א): לא
לחכמים לחם, ולכן כל עוד החכם בחיים, הכל מתרחקים ממנו
שלא יצטרכו לתמוך בו, אבל כיון שמת, הכל נעשים פתאום קרוביו
כדי להתהדר ביחוסו...

בבית המדרש אחד חיפשו אנשים למנין מעריב, וכל אחד
שעבר שם שאלו אותו אם הוא התפלל כבר, לפתע נכנס שם מרן
ה"פני מנחם" מגור זי"ע עם איזה מלווה – עוד בטרם עלה על כס
האדמורו"ת, וכאשר שאלו אותו אם הוא התפלל, השיב שלא. אחר

כך שאלו המלוה "והלא כבוד תורתו התפלל כבר", השיב לו ה'פני מנחם' "דאם הייסט געדאווענט?! [האם זה נקרא להתפלל?!]..."

אדם אחד שלקח חתן לבתו, שפך את לבו והתאונן בפני הרה"ק בעל "פני מנחם" מגור זי"ע, שבעוד שקודם החתונה, הוא חשב שהוא לוקח חתן שהוא "רבי עקיבא איגר", ברם כעת, לאחר החתונה, הוא רואה שאין בו לא מיניה ולא מקצתיה, והחתן הוא עם הארץ גדול אשר אינו יודע בין ימינו לשמאלו, ויש לו מזה עגמת נפש גדולה מאוד.

אמר לו ה"פני מנחם", "עליך להודות לה'..." שאל האיש ברוב השתוממות "על מה אני צריך להודות? על זה שלקחתי חתן עם הארץ שאינו יודע ללמוד??" אמר לו ה"פני מנחם", "כשעשית את השידוך הזה, לקחו ממך את ה"שכל" כדי שאכן תקח את החתן הזה לבתך, מפני שזה היה השידוך הראוי לבתך מן השמים, ברם תודה להשי"ת שלפחות כעת החזירו לך את השכל"...

ידוע שלאחר הסתלקותו של הגה"ק מוויזשניץ זי"ע, הכתירו שמונה אדמורי"ם – שבעה בנים ונכד אחד – ה"ה בנו בכורו של בן הרבי, הרה"צ רבי פנחס שלום זצ"ל אב"ד וויזשניץ-בארא פארק.

שמעתי ששאלו את הרה"ג ר' יעקב מילר שליט"א אב"ד יארמא – שהוא חסיד וויזשניץ – לאיזה חצר של שמונת האדמורי"ם הוא משתייך. והשיב ר' יעקב שהוא חסיד של

האדמו"ר מוויזשניץ-בארא פארק, שכן מכל שמונת האדמורי"ם הוא הינו היחידי שהוא "בן אחר בן"...

שמעתי, שאחד מגדולי מחזירי התשובה בדורנו השיב לחילוני אחד שטען שפלטה אינו מבשל ואינו אסור בשבת כי זה לא אש, אמר לו, אם כך, אז תשב על זה...

בספר "אבני צדק" (בפתח הספר) מסופר על אחד שאכל ושתה ביום תשעה באב רח"ל. שלח אחריו הגה"ק רבי ישועה בסיס זצ"ל ונזף בו והוא ענה עזות "רבי, מה לנו לצום ולבכות ולספוד לחורבן בית המקדש שכבר עברו עליו כאלף ושמונה מאות שנה, אבלות ישנה זו מה טיבה?" – שתק הרב ושלחו הביתה.

ויהי לתקופת הימים, ביום פורים, באמצע "סעודת מרדכי" ושכרות עד דלא ידע בביתו של האיש הנ"ל, הופיע פתאום שלוחו של הרב והכניסו למעצר בבית הכלא למשך שעתיים בפקודת המלך. כשיצא והביע את פליאתו בפני רבינו למה השבית לו את שמחת פורים, ענהו הרב בשאלה "מה לך לשמוח ולהשתכר על נס מרדכי ואסתר שעברו עליו יותר מאלפיים ומאה שנה, ולשמחה – מה זו עושה?" האיש התבייש מדברי הרב וידום.

והוסיף הרב בסיס לפרש בדרך צחות "זהו מה שאנו אומרים בתהלים (קל"ז, ה'): אם אשכחך ירושלים תשכח ימיני. כלומר: אם נשכח את חורבן ירושלים בטענה שכבר עברו עליו כמה דורות,

אדרבה, תשכח ימיני, הוא נס פורים של מרדכי איש ימיני, שעברה עליו תקופה ארוכה יותר..."

מסופר על הרה"ק ה"אמרי אמת" מגור זי"ע שנפגש פעם עם רב אחד, ובשיחה ביניהם שאל הרב לשלומו של חסיד פלוני שנפטר ימים אחדים קודם לכן. לא רצה הרבי להיות איש בשורה רעה ואמר, הוא זקוק לרחמים רבים. מיד לאחר שנפרד הרב מן הרבי ה"אמרי אמת" נודע לו שאותו חסיד כבר נפטר. חזר אל הרבי וטען, הכיצד אמר לי כבודו דבר שאינו אמת? ענה לו הרבי, גם המתים זקוקים לרחמים, וכי אין אנו אומרים שלוש פעמים ביום "מחיה מתים ברחמים רבים"?!..."

בפסוק נאמר (בראשית י"ד, ב'): עשו מלחמה את ברע מלך סדום. כשהיה הרה"ק הרבי רבי יונתן אייבשיץ זי"ע ילד ב"חיידר", שאלהו אדם אחד: ילד, הגידה נא לי, מה היה שמו של מלך סדום? דבר זה – משיב לו הילד – הריהו מפורש בפרשת "לך לך": "ברע מלך סדום". ביקש השואל להתחכם ושאל: הרי ב"סידור" בסדר "הקטורת" נאמר: "מלך (מלח) סדומית רבע". אמנם כן – חייד הילד והשיב – תחילה מלך סדום 'ברע' היה שמו, אבל לאחר שהפך ה' את סדום, נהפך גם שם המלך שלה ומ'ברע' נעשה 'רבע'...

בפסוק נאמר (בראשית כ"ב, ג'-ד'): ויקח את שני נעריו וגו' ביום השלישי וגו'. וברש"י, את שני נעריו ישמעאל ואליעזר, שאין אדם חשוב רשאי לצאת לדרך בלא ב' אנשים וכו'.

פעם אחת נסע הגה"ק מסאטמאר זי"ע מעיר קראלי לפני חג הפסח לאיזה עיר להכשיר את הריחיים שבו יטחנו החטים עבור המצות, נתלווה עמו אחד מרבני המדינה ששמו היה רבי 'אליעזר', וכשהתארכה הנסיעה אמר אותו רב להרבי בדרך הלצה, שמלפנים בישראל כאשר נסעו צדיקים לדבר מצוה קפצה להם הדרך...

נענה הגה"ק מסאטמאר ואמר לו: דלאו בצדיקים תליא מילתא אלא במלוויהם, וכמו שמצינו אצל אברהם אבינו שאומר הכתוב "ביום השלישי וישא אברהם את עיניו וירא את המקום מרחוק", שלאחר שהלכו כבר שלשה ימים עדיין היה המקום רחוק ממנו, שמפני ש"אליעזר" היה עמהם לא קפצה להם הדרך, לכן אמר אברהם אל נעריו "שבו לכם פה עם החמור ואני והנער נלכה עד כה" – משמעות הלשון שהוא כבר קרוב למקום שרוצה להגיע אליו, שציוה אותם להישאר פה, שעל ידי כן יגיעו במהירות...

שמעתי מכ"ק אדמו"ר מ"תולדות מרדכי" שליט"א, שפעם היה בבית המדרש אחד בשלושת ימי הגבלה, וראה שבקאווע שטיבל היו שני אברכים שיושבים ואוכלים סנדוויטש [סנדוויץ'] קודם שהולכים לכולל, ואברך אחד אמר לחבירו, "הסנדוויטש הזה אינו טוב".

עמד שם חסיד גור אחד שהעיר להם בחרפותו, שהוא אינו יכול לסבול שבשלושת ימי הגבלה עסוקים בשטויות כאלו, ואמר

לו אחד משני האברכים "היכן כתוב שבשלושת ימי הגבלה אסור לדבר מעניינים כאלו?", השיב לו החסיד הזה, "קודם תגיד לי אתה היכן נאמר שאסור להיכנס לבית המדרש בליל כל נדרי עם חתול ולהניחו על הברכיים ולשחק עמו"...

בישיבת וויז'ניץ בקרית וויז'ניץ בני ברק, היה בחור אחד שרצו לסלקו מהישיבה, והגיעו ראשי הישיבה אל מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א – על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק, ושטחו בפניו את כל הטענות שיש להם על הבחור, והסבירו להרבי שמחמת זה הם רוצים לסלק את הבחור מן הישיבה.

הרבי שמע את דבריהם, ואמר לצוות הישיבה "בכל דבר אני מתייעץ עם ר' ישראל מאיר, ולכן אני צריך לשמוע מה יש לו לומר בנידון". ראשי הישיבה לא ידעו מי זה "ר' ישראל מאיר" שהרבי מתייעץ עמו. כשראה הרבי שהם אינם מבינים את דבריו, ואין יורדים לסוף דעתו, קם הרבי ממקומו, ניגש לארון הספרים, והוציא את הספר "שמירת הלשון" שחיבר הכהן הגדול מאחיו מרן רבי ישראל מאיר הכהן זי"ע ה"חפץ חיים"...

סיפר לי אחד, שלאחרונה נכנס ידידו אצל כ"ק האדמו"ר מגור שליט"א, ונפשו בשאלתו, היות והוא זוכה להגיע לשנת הארבעים ב"ה, האם מותר לו להתחיל ללמוד "קבלה".

שאל אותו הרבי: האם אתה כבר יודע ש"ס בעל פה? השיב האיש שלא, אמר לו הרבי: כשתדע ש"ס בע"פ, אז תוכל להתחיל ללמוד "קבלה"...

מסופר, שכשהציעו את הגאון האדיר ה"אבני נזר" זי"ע למרן הגה"ק ה"דברי חיים" מצאנו זי"ע לחתן לבתו, ביקש תחילה ה"דברי חיים" לתהות על קנקנו של הבחור שכבר היה אז מפורסם כגאון עצום והיה פקיע שמיה בכל העולם כעילוי גדול מאוד. כשהגיע הבחור, בחן אותו ה"דברי חיים", וכמובן שהתפעל מאוד מגדלותו העצומה בכל מכמני התורה.

לאחר זמן ביקש ה"דברי חיים" שברצונו לבחון אותו עוד פעם, אך להפתעתו, אמר הבחור שכעת הוא רוצה תחילה לבחון אותו (את ה"דברי חיים")...

לשאלתו מה הפשט בדבריו, השיב ה"אבני נזר" כשבת שחוק על פניו, דהנה יש להבין, כשבוחנים בחור כדי לקחתו לחתן כדי לדעת אם הוא בן תורה מתמיד ולמדן וכו', אז בדרך כלל נהוג לבחון את הבחור פעם אחת ודיו.

ולכאורה הדבר איננו מובן, מנין יודעים מבחינה אחת מצב הלימודים של הבחור, אולי שפר עליו מזלו וידע להשיב בדרך מקרה על מה שנשאל, מנין נדע שאכן הוא הבחור – בה"א הידיעה אותו אנו רוצים לקחת לבתנו. התשובה היא, דהנה מה שבוחנים את הבחור הוא מפני שאמרו חז"ל (מס' פסחים דף מ"ט ע"ב) לעולם ישיא אדם את בתו לתלמיד חכם, ומפאת ההשתדלות, אבי הבת בוחן את הבחור פעם אחת, וסומך על ה"חזקה" שאם הוא יודע

להשיב דבר דבר על אופניו באותה בחינה, כנראה מוחזק ועומד הוא לתלמיד חכם, ועונה על ההגדרה הנכונה של "תלמיד חכם" ויכול להשיא לו את בתו.

והנה יש להבין עוד, מפני מה נהוג שהחותן בוחן את חתנו והחתן אינו בוחן את חותנו, הלא כמו שאמרו חז"ל "לעולם ישיא אדם את בתו לתלמיד חכם", כך אמרו חז"ל ג"כ (שם) "לעולם ישיא אדם בת תלמיד חכם", ואולי היה מן הראוי שהחתן יבחן את חותנו לדעת אם הוא תלמיד חכם ויכול לישא את בתו, ברם, לזה תשובה ברורה, אנו סומכים על ה"חזקה" שהחותן של חותנו מסתמא בחן אותו בטרם לקח אותו לחתן – מחמת דברי חז"ל לעולם ישיא אדם את בתו לת"ח, ומפני שאנו סומכים על החזקה, אנו בטוחים שהחותן הוא כבר ת"ח, ויכול החתן לשאת את בתו לאשה.

והנה – אומר ה"אבני נזר" להגה"ק ה"דברי חיים" – אם אתם לא סומכים על החזקה שבפעם אחת שהחותן בוחן את חתנו והוא יודע ללמוד, אז זה סימן שהוא ת"ח ויכולים לקחת אותו לחתן לבתו, אז זה מורה לנו שאין אתם סומכים על החזקות בענין זה, ואם אין אתם סומכים על החזקות בזה, אזי גם אני איני סומך על החזקה שהחותן שלכם בחן אתכם, והנני רוצה בעצמי לבחון אתכם לבדוק אם אתם ת"ח ואני יכול לשאת את בתכם לאשה...

כששמע ה"דברי חיים" את תשובתו החריפה והמתוקה של ה"אבני נזר" נהנה עד למאוד, והגיב, אמנם אמרת טוב, אבל הינך מידי חריף בשבילי... ואכן, עם הזמן נלקח ה"אבני נזר" לחתן אצל הרה"ק מקאצק זי"ע שהיה ידוע בחריפותו העצומה...

הגה"ח רבי גד'ל אייזנר ז"ל המתין פעם ברחוב לאוטובוס. אחרי כמה דקות של שהייה, ניגשה אליו אשה אחת ושאלה אותו מה השעה, ורבי גד'ל ענה לה. לאחר כמה דקות ניגשה שוב האשה ושאלה אותו מה השעה, ושוב ענה רבי גד'ל. היה שם 'שארפער חסיד' אחד שראה זאת, וניגש לרבי גד'ל ושאל אותו: "רבי גד'ל, מה עם 'אל תרבה'?" נענה רבי גד'ל לעומתו: "פון וואנעט ווייסטו אז ס'איז דאס זעלבע?!" (מנין לך שזו אותה אשה?)...

מסופר, שבעת שהרה"ק רבי שלמה מבאבוב (השני) זי"ע ביקר בארץ הקודש לכבוד שמחת החתונה של נכדו, עם נכדת מרן בעל ה"ישועות משה" מוויז'ניץ זי"ע, אז כל אדם שניגש אליו בעת שמחת החתונה לברכו בברכת מזל טוב, קם כ"ק מרן האדמו"ר מבאבוב בפניו מלא קומתו לברכו אף הוא מלא חופניים ברכות – בבחי' "כל עצמותי תאמרנה".

הרבי מוויז'ניץ בעל ה"ישועות משה", הביט כל העת על האדמו"ר מבאבוב, והתפעל מאוד מעבודתו הגדולה בעת החתונה. לפתע פנה הרבי מוויז'ניץ אל הרבי מבאבוב ושאל אותו "באבובער רב, מנין לכם כאלו כוחות, והלא כעת באתם מנסיעה ארוכה מאמריקא, והינכם כבר יהודי מבוגר, אני אין לי את הכוחות האלו, מנין לכם כוחות אלו?"

השיב לו הרבי מבאבוב בשאלה "וויז'ניצער רבי, האם אתם שותים קפה בכל בוקר?" אמר לו הרבי מוויז'ניץ "כן". שאל הרבי מבאבוב "ומי עושה את הקפה?" ענה הרבי מוויז'ניץ "הגבאי". אמר לו הרבי מבאבוב "אני גם שותה כל בוקר קפה, אמנם אני – לא די

שאת הקפה שלי הנני מכין לי בעצמי, אלא שגם את הקפה לגבאי
הנני מכין בעצמי"...

סיפר לי חסיד סקולען אחד המתגורר בלייקווד, שלחג
השבועות העעל"ט, נסע לבארא פארק לשבות בצל כ"ק מרן
האדמו"ר מסקולען שליט"א. כשנכנס אל הרבי לקבל ברכת שלום,
שאל אותו הרבי "מה אתה עושה כאן? הרי אתה מגיע מלייקווד!
נסעת מהר סיני לקבלת התורה??"

השיב החסיד הזה ואמר, שידוע הסיפור, שלפני שנים, נסע
אחד מלייקווד לחוג את חג השבועות בצל קדשו של מרן הרה"ק
מסקווירא זי"ע. כשחזר, שאל אותו הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל
"הכיצד עשית כדבר הזה לנסוע מהר סיני לקבלת התורה?" השיב
החסיד ואמר, ששם בסקווירא נמצא משה רבינו...

כששמע הרבי שליט"א את דבריו, נענה בענוותנותו ואמר:
הלא כעת נמצא משה רבינו בלייקווד, ה"ה אחי כ"ק האדמו"ר
מסקולען-לייקווד שליט"א...

היה פעם ראש ישיבה אחד שהגיע להשתתף בשולחנו הטהור
של כ"ק מרן האדמו"ר מגור שליט"א, והשתומם מאוד לראות את
המחזה הנפלא שאלפי חסידים עומדים צפופים בעת השולחן, אחד
ליד השני, ומביטים ביראת הכבוד על הרבי – מחזה נורא הוד.

לאחר הטיש ניגש ראש ישיבה זה אל הרבי שליט"א ושאלו:
האם שייך דבר כזה, שאלפי חסידים מסתכלים עליכם ולא באים
לידי יוהרא?...?

השיב לו הרבי מיניה וביה: הם לא מסתכלים עלי, הם
מסתכלים על הגערער רבי...!

עוד סיפר לי הנ"ל, שבאסרו חג פסח העעל"ט נסע מלייקווד
לבארא פארק להשתתף בעריכת השולחן של כ"ק אדמו"ר
מסקולען שליט"א. כשראה אותו הרבי, שאל אותו "מה אתה עושה
כאן? והלא אתה מלייקווד ויש לך שם רבי – ה"ה אחי כ"ק אדמו"ר
מסקולען-לייקווד שליט"א?", ענה לו החסיד ואמר "בשלמא פסח
מישט מען זיך נישט, אבער נאך פסח קען מען זיך מישן"...

סיפר לי ידידי ש"ב הנגיד החסיד רבי מרדכי רייזמאן שליט"א
ממאנסי מחשובי תלמידי הגה"ק מסאטמאר זי"ע, שפעם ביקר
הגה"צ רבי מיכאל בער ווייסמאנדל זצ"ל אצל הרבי מסאטמאר
זי"ע, ובאמצע נכנס יהודי אחד ושאל בעצת הרבי מסאטמאר אודות
ניתוח שהיה צריך לעבור, אם לעשות את הניתוח או לא, והשיב לו
הרבי שיעשה את הניתוח.

כשיצא האיש, שאל רבי מיכאל בער את הרבי, "האם להרבי
יש רוח הקודש?" השיב לו הרבי "לא". שאל רבי מיכאל בער "אם
אין להרבי רוח הקודש, איך עניתם לו שיכול לעשות את הניתוח".

אמר לו הרבי "יהודי ששומר על כל דיבור שהוא מוציא מפיו, אזי שומר הקב"ה על דיבוריו, שיהיו רק דיבורים אמיתיים ונכונים..."

לאחרונה היה אצלי בחור ליטאי, וכששאלתי אותו בן כמה הוא, אמר לי שהוא בן תשע עשרה, ואז בירכתי אותו "ה' יעזור שתזכה למצוא את זיווגך ההגון בקרוב!" כששמע הבחור את "ברכתי", הגיב מיד ואמר "מה פתאום?", אינני מתחיל לחפש שידוך עד לפחות עוד כארבעה שנים!" כששאלתי אותו בפליאה "למה אתה חושב להמתין כל כך הרבה זמן?" אמר לי הבחור "יש לי תוכנית לנסוע ללמוד בארץ ישראל, אני רוצה לגדול ל"למדן", ואח"כ אתפנה לחשוב משידוך".

כששמעתי את "תשובתו", אמרתי לו "הלא חז"ל אומרים (מס' יבמות דף ס"ב ע"ב): השרוי בלא אשה שרוי בלא תורה, א"כ, מפני מה אתה רוצה להיות "למדן בלא תורה"? תחפש ותמצא את זיווגך עכשיו, ואחר החתונה תלך ללמוד בכלל, ואז תהיה "למדן עם תורה"...

היה יהודי מסכן שדפק פעם בביתנו בשעה 1:00 בלילה. היהודי היה רעב, ונפשו חשקה בחביתה. אבא שלי עזב את הגמרא וניגש בשמחה למטבח לקיים את החסד בגופו, למרות שהוא לא היה מנוסה בזה, וטיגן לו את החביתה לשביעות רצונו. אבל אז הגיעה דרישה נוספת - כוס קפה, אבל עם חלב חם...

הגאון רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אב"ד סאנטוב ליקווד, על הליכותיו המופלאות של הגאון רבי נתן געשטעטנער זצוק"ל בעל 'להורות נתן' - ליומא דהילולא

זיכני השי"ת, שהייתי מקורב מאוד אצל מו"ר הגאון האדיר, מרא דכולא תלמודא, רבי נתן געשטעטנער זצוק"ל בעל 'להורות נתן', והיה לי קשר חזק עמו. אני מחזיק אותו לאחד מרבותיי, והייתי כסדר מתכתב עמו במו"מ של תורה ותשובות להלכה.

כמו"כ הייתי מתקשר אליו בטלפון לעתים קרובות, ובכל נסיעה שערכתי לארץ הקודש, כתבתי והכנתי לעצמי על פתק עניינים רבים שהייתי רוצה להתיעץ עמו עליהם, והייתי יושב אצלו שעות ארוכות לברר כל עניין ועניין בדעת תורתו הצרופה והבהירה, וכמו כן, בעת שהיה הרב מבקר באמריקא, הייתי מבקר אצלו ומשתעשע עמו הרבה בדברי תורה.

הייתי משתומם מאוד מגדולתו העצומה בתורה, הגאון זצוק"ל היה "כרכא דכולא ביה" ואוצר בלום, עליו יאמר בצדק "איש האשכולות". הוא היה בקי עצום בכל תחום ועניין. ספריו הרבים בכל מקצועות התורה - מיוחדים כל אחד ואחד באופן מיוחד במינו, ממש חד בדרא, איבעית אימא גמרא, איבעית אימא סברא, אם זה בעניני הלכה, או בדרוש, וכן שיחותיו וסיפורי הצדיקים שהיה מספר בסעודת מלווה מלכה - היו מדויקים ממש בתכלית הדקדוק. ובכלל, הגאון זצוק"ל היה ידען גדול בכל השטחים ובכל העניינים, הן בתורה - ש"ס ופוסקים, הלכה ומסורה, והן במנהגי ישראל, ייחוס, הסטוריה, כתי ידות, נוסח התפילה, ניגונים ועוד, ובכל דבר היו לו ידיעות עצומות, בהיקף, בעמקות וברחבות ובהירות עצומות עד להפליא.

קיבלתי ממנו הרבה תשובות בעניינים שונים, כל תשובה הייתה ערוכה בתכלית הדקדוק, מלא וגדוש ומיוחד בהירות, ומסודר על צד היותר טוב, כשהוא בונה את תשובותיו באופן מופלא ביותר, מיוסדות ובנויות כתל תלפיות, החל מדברי הגמרא וש"ע ונו"כ בהיקף ובהירות, שיצאתי מהם בהתפעלות מרובה.

כל פעם בהיותי בארץ ישראל, הייתי עולה אליו וקונה את הספרים שהוציא לאור לאחרונה, והוא בעצמו טרח להכניס את הספרים בשקיתי, ואם היה זה קצת כבד, היה מכניס את הספרים בכמה שקיות כדי שלא ייקרע, וכמוכן שהייתי אומר לו שלא יטרח בשבילי, ואינני רוצה להטריחו, אך הוא לא הבין מה שאני רוצה ממנו, רק היה

הולך בפשטות ובתום לב להביא שקיות, ואם לפעמים אירע שלא הייתה השקית טובה, היה הולך שוב ומביא שקית אחרת.

זכורני, שפעם אירע שלא הייתי זמן רב בארץ ישראל, ומאז ביקורי האחרון אצלו, הוציא לאור כמה וכמה ספרים שהיו גדולים ועבי כרס, וקניתי ממנו את הכל, ואמרת לי לו כברך אגב שאינני יודע איך אקח את הכל לביתי באמריקא, כי זה לא ייכנס למזוודה, אז אמר לי הרב: "השאר את הספרים כאן, ואני כבר אדאג לך שהספרים יגיעו לביתך באמריקא". אמרתי לו: "חס ושלום! אינני רוצה להטריח את הרב". אמר לי הרב: "זו לא טריחא - זו זכיה", אך אני אמרתי לו שוב ושוב שאיני רוצה להטריחו, אך הרב לא הירפה, והפציר בי שאניח' לו לשלוח לי את הספרים.

לאחר הפצרות מרובות, כל כרחי ענית' לו 'אמן', ואז רשם לעצמו את הכתובת שלי ומספר הטלפון. זמן קצר אחר כך, קיבלתי את הספרים על ידי שליח מיוחד, כשהרב רושם על נייר בכתב ידו את שמי ומספר הטלפון.

לפני הרבה שנים זיכני השי"ת בסייעתא דשמיא גדולה שכרכי הש"ס המקורי של זקני הגדול, הגר"ק בעל "שמן רוקח", ז"ע אב"ד

שאלני פעם אחד: הלא אמרו חז"ל (מס' ברכות דף ז' ע"ב) "גדולה שימושה של תורה יותר מלימודה", ובכן - ביקש הלה - "אמור לי בבקשה איזה דבר שראית אצל הגאון רבי נתן געשטעטנער זצוק"ל, שיכולים ללמוד מזה אורחות חיים".

אמרת לי: "הנה - הרב, מתי שנשאל איזו שאלה, בין אם הייתה זו שאלה חמורה בין אם הייתה זו שאלה קלה או פשוטה, מעולם הוא לא השיב על השאלה מיד, רק תמיד לאחר ששמע את השאלה, חשב וחשב ושקל את כל צדדי השאלה על כל חלקיה, ולפעמים אף פתח את הגמרא והשולחן ערוך, ודן עם השואל בצדדי השאלה בכובד ראש ובעיון, והסביר לשואל על איזה בסיס הוא מייסד את תשובתו, ורק אח"כ השיב תשובה בהירה וברורה לאמיתה של תורה".

את כל זה סיפרתי לשואל כאמור, והוספתי לומר לו, שכולנו מחוייבים ללמוד הנגהה זו מהרב זצוק"ל, אדם שהסטי"פלאר אמר עליו שהוא "עמוד התורה בדורנו", ואף התבטא עליו לאמר שהוא "בקי גדול ויודע הכל", ואעפ"כ הוא דן בכל שאלה בכובד ראש, ולא זרק מעולם תשובה חטופה ללא מחשבה מעמיקה וישרה, או מה נאמר אנו בתריה...

הגאון רבי שלמה געשטעטנער שליט"א, מו"צ ה"עדה החרדית" ורב שכונת "גבעת משה", סיפר על הכנסת האורחים המופלאה של אביו, הגאון האדיר רבי נתן געשטעטנער זצוק"ל, וכך סיפר: את מצוות הכנסת אורחים ירש אבי זצ"ל מאביו, סבי רבי עמרם זצ"ל וסבתי מרת מלכה ע"ה, בבודספט שבחוגריה, שגם הם הכניסו לביתם אורחים קשי-ימים, ונתנו להם לאכול ואף לישון.

העניים שהגיעו לביתנו ברחוב "דבורה הנביאה" בבני ברק, היו מאוד משונים בלבושם ובהתנהגותם. ומטבע הדברים בקיץ היה קשה הרבה יותר לשבת בסביבתם, אבל זה לא מנע מהם לקבל את כל היחס, הם קיבלו הראשונים את האוכל, היו שרים את השירים שלהם, הם פשוט קיבלו הרגשה שהם בבית שלהם.

היה יהודי מסכן שדפק פעם בביתנו בשעה 1:00 בלילה. האמת, שאצל אבא שלי זה לא היה מאוחר, כי הוא היה הולך לישון בשעה 3:30 לפנות בוקר. היהודי היה רעב, ונפשו חשקה בחביתה (ביצה מטוגנת). אבא שלי עזב את הגמרא וניגש בשמחה למטבח לקיים את החסד בגופו, למרות שהוא לא היה מנוסה בזה, וטיגן לו את החביתה לשביעות רצונו. אבל אז הגיעה דרישה נוספת - כוס קפה, אבל עם חלב חם. לא מים חמים עם חלב, אלא חלב חם. אז אבא ניגש למקרר והוציא פינג'ן מיוחד וחיים לו את החלב...

(מתוך, 'נעים שיח' בהוצאת מכון אפריון לשלמה ויצא תשפ"א)

סאנטוב, הגיעו לידי. הש"ס היה בידי קרוב משפחה, נכד אחר של ה"שמן רוקח", שהוא קיבלו בירושה מבית אבותיו, שקיבלם מבעל "שמן רוקח" בעצמו, ועבר לידו מדור דור.

סיבב המסבב כל היסוב, שהש"ס יעלה בגורלי, והיתה זו בשבילי שמחה גדולה ועצומה שאין לשער ולתאר כלל. הש"ס היה בארץ ישראל, והלכתי בעצמי לקחתו בכדי להביאו לביתי באמריקא.

כשראיתי את הש"ס לראשונה, השתוממתי: הש"ס היה ישן נושן אך במצב טוב מאוד, והדפים מלאים בהגהות והערות בכת"י של ק"ז בעל "שמן רוקח" זי"ע. ברור היה לי שהש"ס אכן מוקני בעל "שמן רוקח", בהיותו אצל בן משפחתי הנ"ל, אמנם למען הסר ספק ספיקא, כי רציתי להיות בטוח בלא שום צל של רבב כלל שאכן זהו הש"ס של זצוק"ל, לקחתי את הש"ס אל הגאון האדיר רבי נתן געשטעטנער זצוק"ל, שישים עיניו על הש"ס ויחווה דעתו אם זהו אכן הש"ס של זקני.

והנה, בעת שהרב ראה את הש"ס, צהבו ונהרו פניו הק' בשמחה גדולה, והתחיל לדפדף בדפי הש"ס אחד אחר השני, וכשראה הגהה אחת שרשם זקני בעל "שמן רוקח" בכתב ידו, קם הרב, ניגש לארון הספרים והוציא ספר אחד שחיבר בעל "שמן רוקח" - כידוע שה"שמן רוקח" חיבר הרבה חיבורים (ביניהם: שמן רוקח - שו"ת וחיידושים על כמה מסכתות, שערי דעה, יבין שמועה, מנחת ערב, שב שמעתתא, סמא דחיי, מעשה רוקח, תורת חסד, קונטרס החזקות ועוד) - ופתח את הספר בעמוד מסויים, ואז עיין שם רגעיים אחדים, ומיד הראה לי שתוכן הדברים שרשום בהגהה שעל הש"ס הוא אותו תוכן הדברים שכתב ה"שמן רוקח" בספר שלו...

אח"כ מוצא עוד הגהה בש"ס שרשם בשולי הדף, ושוב, הרב קם, ניגש לארון הספרים, מוציא ספר אחר של ה"שמן רוקח", פותח, ומראה לי שתוכן הדברים שרשום על הדף בש"ס, זהים לתוכן הדברים שכתובים באותו ספר של ה"שמן רוקח", וכך חזר הדבר ונשנה כמה פעמים.

כשסיים את מלאכתו, קם הרב, ניגש לארון והוציא צילום מהכת"י של ה"שמן רוקח" זי"ע, והשווה את הכת"י להכת"י שהיה רשום בשולי הגיליון של הש"ס, והראה לי שזה אותו כת"י, שהיה דומה להפליא אחד לשני.

כשסיים את המחקר, אמר לי הרב שאני יכול להיות סמוך ובטוח יותר מאלף אחוז, שזהו אכן הש"ס המקורי של זקני, הגה"ק בעל ה"שמן רוקח" זי"ע.

077-2222-666 או ***4992**

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

הגאון רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אב"ד סאנטוב ליקווד, על דרך החינוך הטובה ביותר

פעם היה בחור שלקראת ה"בר מצוה" שלו קראו אביו, והושיבו על ידו, ואמר לו: עוד מעט זמן הינך נעשה "בר מצוה", אתה יודע מה זה "בר מצוה"? והאב המשיך ואמר לו:

שמעו בני! "בר מצוה", הכוונה שמפסיקים עם כל התנהגות הילדותיים - עד עתה בעת התפילה הסתובבת בחוץ לשהק עם חבירך, וכן באמצע קריאת התורה היית אוכל או שותה, כל זה - אומר לו האב - הם דברים ששייכים אצל ילדים קטנים, אבל לבחור, מאז היותו "בר מצוה", שמקבל על עצמו עול תורה ומצוות, מאז כבר מתפללים כל התפילה בבית הכנסת, לא מדברים באמצע התפילה, ולא מסתובבים בחוץ, נעשים יותר וצניע, וצורכים ללמוד ולהתפלל בהתמדה ובהתלהבות...

וסיים האב ואמר לבנו "בני, האם אתה מבין את מה שאני אומר לך - המבין אתה מהו הפירוש של "בר מצוה"?

ואמר לו הבן "כן אני מבין, אבל אבא, דבר אחד אני רוצה לדעת, ווען ווערטער בר מצוה?" [מתי? אתה הולך להיות בר מצוה?]

איחא בחו"ל (מסכת קדושין דף פ"ב ע"ב): תניא רבינו גוראיי אומר, מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני אלא תורה.

ולכאורה, ממי אנו מדברים כאן, האם מדברים כאן מהאב או מדברים כאן מהבן, אם מדברים מהאב היה צריך להיות כתוב הכל מהאב, "מניח אני את כל אומנות שבעולם ואיני לומד" אלא תורה", ואם אנו מדברים מהבן, היה צריך להיות כתוב הכל מהבן, "איני לומד עמו" שאר אומנות ואיני מלמדו אלא תורה" - ובגמרא כאן מותחילים עם האב ומסיימים עם הבן, מניח "אני" כל אומנות שבעולם ואיני "לומד" את "בני" אלא תורה.

ויש לפרש, שששהאב רוצה לפעול ולהפעיל בבנו איזה דרך בעבודת ה', או כשהוא רוצה לחנך את בנו, הוא צריך להראות לו איזה משל שבנו יראה תמיד את המשל וירצה להיות דוגמתו - האב צריך להיות הדוגמה לבנו - הבן מסתכל מה שהאב עושה, והוא משתדל להתנהג כמוהו.

אם האב רוצה שבנו לא ידבר בעת התפילה, או צריך הוא גופא להיות לסמל ולדוגמה לבנו כאחד שלא מדבר בעת התפילה, ורק כשריאד בנו את אביו שאינו מדבר בעת התפילה, או גם הוא לא ידבר בעת התפילה, כי הוא עושה בדיוק מה שאביו עושה. לא כן הדבר אם האב מדבר בעת התפילה, או במצב כזה אולי יחשוב שבנו יהיה יותר טוב ממנו ולא ידבר, הוא לומד מאביו שאפשר לדבר בעת התפילה.

לפי דברינו מובן היטב, שהוא אשר הגמרא אומרת - מניח אני כל אומנות שבעולם - אם האב רוצה לחנך את בנו, אם האב רוצה ללמוד תורה עם בנו, או תחילה הוא צריך להניח כל אומנות שבעולם, היינו, שהאב בעצמו צריך לרוק ולחניח כל האומנות שבעולם, האב גופיה צריך ללמוד תורה ולהיות לדוגמה ולסמל עבור בנו - ודווקא באופן זה - "איני מלמד את בני אלא תורה" - הוא יכול לחנך את בנו וללמודו תורה, כי אם הבן יראה שהוא יושב ולומד, אוי גם הוא יוכל בעקבותיו.

הרה"ק בעל "שפע חיים" מצאנו קלויזנבורג ז"ע היה רגיל לחזור על מה שאמר הגאון האדיר רבי מאיר שפירא זצ"ל מלובלין, שיש לתמוה על ההבדל בין בתי המדרש של המתקדמים והמשכילים לבתי מדרש של חסידים, שבבתי המדרש של המתקדמים, האבות מחזיקים את בניהם אצלם ומפקחים עליהם כל שעת התפילה שיתפללו כהוגן ולא יסירו עיניהם מהסידור, אבל לבסוף, כשהבנים גדלים, הם פורקים מעליהם עול תפילה לגמרי. ולעומת זאת, בבתי מדרש של חסידים, האבות מתפללים בקול גדול ובהתלהבות בלי להשיג כל כך על הילדים שמושקחים ביניהם, אבל בסופו של דבר, כשאלו הילדים גדלים ומתבגרים, הם נמשכים להתפלל בהתלהבות הראויה כדוגמת אבותיהם, והלא דבר הוא? היכן הם פירות החינוך שמשקיעים המתקדמים בילדיהם, וכיצד נמשכים בני החסידים להתפלל כראוי, בלי שיתנו אותם לכך.

והסביר הרב מלובלין זצ"ל, כי טבעו של כל ילד הוא להיראות כמו אביו ולעשות כמעשיו, ולכן ילדי המתקדמים שרואים את אבותיהם משוחחים ואינם מתפללים, אלא דואגים רק שילדיהם יתפללו, אז לא זמן שנתונים תחת מרותם, הם מחוייבים בלידת ברירה להתפלל, אבל מיד כשיוצאים מרשותם הם פורקים עול ואינם מתפללים, כשם שאבותיהם לא התפללו, אבל בני החסידים שרואים את אבותיהם מתפללים בהתלהבות וברשפי אש, כשמרוב התלהבותם שוחכים הם מכל הסובב אותם, מתמלאים יראת הכבוד כלפיהם, וכשרק מתגלמים ונוטשים מעשי ילדותם, מיד נמשכים להתפלל באותה צורה שראו את אבותיהם מתפללים.

הרה"ק בעל "שפע חיים" מצאנו קלויזנבורג ז"ע היה רגיל לחזור על מה שאמר הגאון האדיר רבי מאיר שפירא זצ"ל מלובלין, שיש לתמוה על ההבדל בין בתי המדרש של המתקדמים והמשכילים לבתי מדרש של חסידים, שבבתי המדרש של המתקדמים, האבות מחזיקים את בניהם אצלם ומפקחים עליהם כל שעת התפילה שיתפללו כהוגן ולא יסירו עיניהם מהסידור, אבל לבסוף, כשהבנים גדלים, הם פורקים מעליהם עול תפילה לגמרי. ולעומת זאת, בבתי מדרש של חסידים, האבות מתפללים בקול גדול ובהתלהבות בלי להשיג כל כך על הילדים שמושקחים ביניהם, אבל בסופו של דבר, כשאלו הילדים גדלים ומתבגרים, הם נמשכים להתפלל בהתלהבות הראויה כדוגמת אבותיהם, והלא דבר הוא? היכן הם פירות החינוך שמשקיעים המתקדמים בילדיהם, וכיצד נמשכים בני החסידים להתפלל כראוי, בלי שיתנו אותם לכך.

והסביר הרב מלובלין זצ"ל, כי טבעו של כל ילד הוא להיראות כמו אביו ולעשות כמעשיו, ולכן ילדי המתקדמים שרואים את אבותיהם משוחחים ואינם מתפללים, אלא דואגים רק שילדיהם יתפללו, אז לא זמן שנתונים תחת מרותם, הם מחוייבים בלידת ברירה להתפלל, אבל מיד כשיוצאים מרשותם הם פורקים עול ואינם מתפללים, כשם שאבותיהם לא התפללו. אבל בני החסידים שרואים את אבותיהם מתפללים בהתלהבות וברשפי אש, כשמרוב התלהבותם שוחכים הם מכל הסובב אותם, מתמלאים יראת הכבוד כלפיהם, וכשרק מתגלמים ונוטשים מעשי ילדותם, מיד נמשכים להתפלל באותה צורה שראו את אבותיהם מתפללים.

(מתוך "נעם שיש" מכון אפריון לשלמה חשון תשפב)

”לחיים” אצל זקן האדמורי”ם
כ”ק אדמו”ר מראחמיסטריווקא שליט”א

דודן דרשה לחתן דנן ני"ו לכבוד הבר מצוה

מהאדמורי"ם מוויזשניץ, ראחמיסטריווקא, וויזניץ

היינו בן שלג לבית שלג סיד
 ימים יצאו לי יום מנוח למנוח
 אלהיך במנוח לחתן הן שבת אשתך
 כל ימי שבתך יקראו בשמחה
 שלשום בישתך יקראו בשמחה

היינו בן שלג לבית שלג סיד
 היינה יצאו לי יום מנוח למנוח
 אלהיך במנוח לחתן הן שבת אשתך
 כל ימי שבתך יקראו בשמחה
 שלשום בישתך יקראו בשמחה

ה"ק מרפנו מה"ח
 אלוהים בברכה בברכה

היני צה בני וימי ציון ברטה ארבות
 חתנו יניק ומניס יצדיק יהודה בן
 הרה"ק ו' שטה זמן פרידמן שלט
 ארץ ויחם סטור ספר רפיו זינקואד ניו לוס
 ארץ הרז מלכו ויצאו הש"ק שבת אשתך
 רבני והוריק ומוריך יווי מתק רוב נוח
 הכוח ילוי ארצות ארבות אשתך

כ"ק הגאון הצדיק גאב"ד קארלסבורג צוק"ל
בוחר את החתן ידידי' יהודה ני"ו על מסכת בבא קמא

כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא שליט"א
בעריכת תגלחת הראשונה להחתן ידידי' יהודה ני"ו

Uvlechtechu Baderech
 26 Quickway Rd. Unit 106
 Monroe N.Y. 10950
 Tel. 845.783.7900
 Fax 845.783.1230

מטרתה:
 להפיץ שיעורי תורה ודרשות חיזוק
 לרחבי תבל למען זכות את הרבים

פרשיות השבוע, כך, ש"ס, משניות, מדרש, מוסר, השקפה, הלכה, חיזוק, חינוך, שלום בית, מידות, כשרות, היסטאריע, צניעות, חסידים, סיפורי צדיקים, ניגונים.

קול צהלה ורנה תרננה שפתינו, וברגשי אהבה וחדוה נרים ונשא קולנו. מעומק לבנו, אל מול מעלת כבודו הרמה, תהילתו בפי כל נשמה, הרב הגאון הגדול המפורסם עוטה אורה, המאור הגדול לממשלת התורה, כבוד שמו תפארתו

הגה"צ רבי שלמה זלמן פריעדמאן שליט"א

אבד"ק סאנטוב בעיר התורה לעקוואד

אשר הודות למעשיו הכבירים, גדלו והצליחו מפעל השיעורים, מהם תצא תורה בהידורים, יום ויליה לא ישבות להגדיל תורה ולהאדירה, נהנין ממנו עצה ותושי' בשפה ברורה, עושה ומעשה למפעלינו למעלה מכוחותיו ולמעלה מן השורה, בריח התיכון של הרבה פעולות נשגבות לתפארה, ברוח נדיבה וחכמה נפלאה בתבונה ישרה

לרגל עת משוש במעונו באירוסו בנו הבחור החתן המצויין בשערים, שמו הטוב הולך לפניו במישרים, מופלא ומופלג בתורה וחסידות, מעידית שבעידית

הרב ידידי' יהודה שליט"א

עם בת הרה"ג רבי יואל פערל שליט"א

חתן הגה"צ אב"ד יאקע זצ"ל

ויתן אלקים לחכמה לשלמה ותבונה הרבה מאד, משפיע מהודו לאחרים ביותרת הכבוד, תמיד עומד הכן לימינינו, לעזור בכל הנצטרך לטובתינו, לא יחסוך עמל ויגיעה, במעשיו הכבירים לנו הישועה, אלף תודות אנו חייבים אליו לגודל הוכי', מילין אין בפנינו, להעלות רגשי לבבינו.

ויה"ר שהזיווג יעלה יפה ככל הפירושים, בזכות אבותיו אלים ותרשישים, גדולי עולם רוכבי ערבות, ובעבור פעולותיו הנשגבות, תמיד ימצא אצלו תורה וחסידות וגדולה משולבות, להוד ולתפארת בית אבות, נחת דקדושה מלא חפניים, עדי נזכה במהרה לבנין ציון וירושלים.

החותם ביקרא דאורייתא

יצחק אהרן שטערנפעלד
 מנהל

מופצות יצחק יעקב דהספדי לזלז"ב - קדושתם בצאתם

Or Ya'akov Institutions
In memory of Maran Admor
Rabbi Ya'akov Yitzhak of Leluv - Jerusalem

ע"ש כ"ק מרן אדמו"ר רבי יעקב יצחק זצוק"ל
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר רבי שמעון נתן נטע זצוק"ל
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

בס"ד

ברכת מזל טוב לבבית

בהדרת קודש נאחל בזה בשם תלמידי מוסדותינו הק' ברכת מזל טוב חמה ולבבית אל מעלת כבוד ידידינו ומכובדינו הדגול והנעלה, איש האשכולות ורב התבונות, ידיד ה' וידיד כל בית ישראל

הגאון הצדיק גאב"ד סאנטוב שליט"א

והרבנית הנכבדה תליט"א

בעלי אכסניא של כ"ק אדמו"ר שליט"א

לרגל אירוסי הבן המופלג בתורה וביראה

החתן ידידיה יהודה נ"י

עם בת הרה"ג ר' יואל פערל שליט"א

ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל, יה"ר שיעלה הזיווג יפה יפה ויזכו לבנות בית נאמן בישראל ולראות דורות ישרים מבורכים מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, שפע ברכה והצלחה אושר ועושר נחת שמחה והרחבת הדעת ותענוג דקדושה, תורה וגדולה יתאחדו על שולחנכם תמיד.

כעתירת וברכת

ההנהלה

רבגן ותלמידהון

בני נוסח
לחור ופסילה

כולל אברכים
מצוינים
להוראה

כולל ערב

מכון
להחזרת הלכה
לצעירים ונוער

קרו עודה
וסייע להגים

קרו הבנין

מפעלי
הנצחה

קהל זכרון אלעזר סאנטוב

על שם הגה"ק רבי אלעזר לעוו זי"ע בעל "שמן רוקח" אב"ד סאנטוב
ועל שם נינו הנקרא על שמו הרה"ח הנעלה מוה"ר יעקב אלעזר פרידמאן ז"ל

Congregation Zichron Elazar
16 Irene Court Lakewood, NJ 08701
Tel: 732-886-1944

✪ מזלא טבא ✪

להאי גברא יקירא עורך מערכה, חוב"ט, אוצר בלום,
יקר רוח, עדין המידות, אהוב למעלה ונחמד למטה

הרה"ח מו"ה זעליג הייגר שליט"א

מחשובי לומדי "כולל ש"ס" בקרית וויז'ניץ בני ברק
מנאמני בית מרן אדמו"ר שליט"א מוויז'ניץ - וחבר מערכת פונעם רבי'נס הויף

לרגל שמחת אירוסיו בשעטומ"צ

עם בת הרה"ח הנעלה הרב אביגדור שישא שליט"א
מרביץ תורה בת"ת "תולדות אהרן" בית שמש

עזבי הגפן בעזבי הגפן דבר צאה ומתקבל

אביה ברכתי אמוק רלם בשבח ופודי' לרפק"ה שזכיתי ברוח רחמי
וחסדיו לרפיות פשליח לדבר מצוה לרפיס את הבית הפגדול פלה.

אהיה זמן הימים

ער האט ב"ה א טאטע ער דארף זיך פון מיט זין מנהגים וויאזוי זיין טאטע פירט זיך

כ"ק אדמו"ר מראתמיסטיריווקא שליט"א צו א טאטע פון א בר מצוה חבור וואס האט געבעטן אז דער רבי זאל אויסלערנען זיין אוון דעם רבינס מנהגים ביים לייגן תפילין. דער רבי שליט"א האט צוגעלייגט "אויב מיין זון וואלט נאכגעמאכט עפעס א רבילע, וואלט עס מיר געשטערט". (נועם שיח פון הגה"צ מסאנטוב שליט"א)

The Shidduch Was Finalized a Few Hours Later

BY RAV SHLOMO ZALMAN FRIEDMAN ROV, K'HAL ZICHRON ELAZAR SANTOV LAKEWOOD, NJ

While I was in Dnei Brak this past *Tisbri*, I visited a relative who shared a beautiful story about *Hashgocha Protis* that happened to him.

As this relative is a widower, a *shidduch* was suggested to him with a widow, and he thought it seemed like a good *shidduch*. After making inquiries, both sides wanted the *shidduch*, but there was one problem that prevented it from happening. The widower lives in Dnei Brak, where he has a position as a *maggid shur*; he also gives various *shurim* in a number of other places and learns in a *kol-kl*. He did not want to leave the city where he had been living for many years to go settle elsewhere.

The widow was living in Yerushalayim and served as the principal of a prominent school. She did not want to leave her job to move to a different city either, and keeping her job and traveling from Dnei Brak to Yerushalayim each day was also not an option. As a result, the *shidduch* was stuck and did not move forward. He wanted to live in Bnei Brak, she wanted to live in Yerushalayim, and being unable to reach an agreement on the subject, the *shidduch* stalled.

One day, the daughter of the widower met one of the board members of the school where she works in Dnei Brak. The board member, Mrs. D., saw that she was very preoccupied and dejected about something. When Mrs. D. asked her about it, the daughter replied that perhaps she could help. She was concerned by the fact that a *shidduch* was being suggested to

her father that was satisfactory to both sides, but it was being held up by the fact that the woman worked as a principal in Yerushalayim and did not want to leave her job to move to Bnei Brak, while her father could not leave Bnei Brak for his reasons.

When Mrs. D. heard the dilemma, she exclaimed how *hashert* it was that they had spoken. She proceeded to disclose a secret that was not yet public knowledge, but she happened to know about it. To the daughter's astonishment, Mrs. D. told her that the principal in the school that they both worked in was going to be leaving, and it would be very challenging to find a suitable replacement. Mrs. D. suggested that she go to the president of the board and suggest the widow from Yerushalayim as a candidate. "She is the best suited person to take the place of our principal, and if he agrees to hire her, then she can move to Dnei Brak," Mrs. D. said excitedly. "She'll be principal of a distinguished institution, and everything will work out for the best. The *shidduch* can be completed without further delay!"

When the daughter heard this, she was very moved by the clear display of *Hashgocha Protis*. They went to the president of the board and suggested the widow from Yerushalayim as a candidate to replace the principal. The suggestion found favor in his eyes, because the widow was quite renowned and had an excellent reputation. He immediately called the widow and offered her the job. After she looked into it, she accepted. She agreed to move to Dnei Brak to replace the principal of the school and a few hours later the *shidduch* was finalized. A short time after that, the wedding was held, to the delight of all involved.

משולחן הקוראים

בס"ד, כבוד הגה"צ אב"ד סאנטוב שליט"א

שלום וברכה

הנה רבים עוררונו ע"ד המעשה שנתפרסם בשמי ב"נועם שיח" (מספר 185) אודות היהודי שלא הצליח לקבץ כספים כיון שהולך לכותל, שיש בזה פגיעה בק"ק סאטמאר שכאילו אינם נותנים למי שהולך לכותל, והאמת הוא להיפך כידוע לכל שמעולם לא בדקו אח"ז וכל יהודי מישראל בני אברהם יצחק ויעקב המושיט ידו לעזרה מתקבל בספנו"י אפי' כשיודעים לאן הוא הולך...

וכידוע שרביה"ק מסאטמאר ה' נותן גם לציונים מובהקים בעת צרתם, וכן הולכים בדרכיו כל תלמידיו אחריו כמפורסם, והמעשה הנ"ל ה' באיזה עושר יחיד או כמה עשירים יחידים שלא נתנו לו כפי יכלתם, ולא ללמד על הכלל יצא.

ויה"ר שלא יצא מכשול ח"ו מתחת ידי לעולם.

החותם מתוך הערצה

שלמה יונגער

דומ"ץ ק"ק טאהש

קרית יואל יע"א

שלום וברכה למערכת "אפריון לשלמה"

הנה מאוד אני נהנה מ"נועם שיח", וכשמו כן הוא. ברצוני לעורר על הסיפור עם הכותל, אין ספק שכהיום אפשר דרא ואצל בתי מדרשות של סאטמאר מקיימים כל הפושט יד נותנים כל השנה באופן נפלא.

דרו"ש

שמואל דוד הכהן פרידמאן

מח"ס "שדה צופים" ושא"ס

מידת האמת שלך הציל אותי...

לפני כשבועיים עלה לתורה בבית מדרשו הגבאי הנאמן דקהילתנו הנגיד החסיד ר' יהושע הלוי וויינפעלד הי"ו - לעליית מפטיר - ובעת ה"מי שבירך", נדב לקנות מגבות חדשות להמקוה. ביום חמישי פרשת תולדות העעל"ט, הגיע לביהמ"ד העסקן הנודע הרה"ח ר' שמואל אונגאר הי"ו, והביא עמו כמה קופסאות עם מגבות והניחם בביהמ"ד. אח"כ התקשר אלי לומר, שהנדבן ר' יהושע רצה לשלוח מקודם את החברה שמסדרים לו בקביעות את הדברים שהוא צריך - שהם יביאו את המגבות, אך מפני שנבצר מהם לבוא ולא אסתייעא מילתא להביאם, לכן - אומר ר' שמואל - שילם לי ר' יהושע כסף מלא כדי שאני אביא לכאן את המגבות היום, כדי שהמגבות החדשות יהיו כבר בביהמ"ד קודם שבת קודש.

ואז אמר לי ר' שמואל "ועכשיו ברצוני לספר לכם סיפור נפלא מאד שאירע היום!", וכך סיפר: כשהגעתי לחנות של המגבות, ואמרתי שבאתי לקחת את המגבות להמקוה של קהילת סאנטוב, הוציאו לי את הקופסאות של המגבות, והגישו לי דף שאחתום שם את חתימתי לאשר שלקחתי מאה ועשרים מגבות. אמרתי לבעל החנות שאינני יכול לחתום על זה, כי איני יודע כמה מגבות יש כאן. אמר לי המוכר "מה הבעיה, תסתכל! - על כל קופסא יש מספר שמציין כמה מגבות יש בתוכו - תעשה חשבון מכל המספרים שכתובים על הקופסאות, וביחד זה יוצא 120".

אמרתי לו "אמנם אני רואה מה שכתוב על הקופסא מבחוץ, אבל אינני יכול לחתום כי אין אני יודע מה יש בפנים". אמר לי המוכר "אבל אינני יכול לתת לך את המגבות בלי חתימה שאתה מאשר שלקחת את זה", ואני אמרתי לו - אומר ר' שמואל - אני יכול לחתום רק שלקחתי את הקופסאות, וארשום שראיתי מה שכתוב על כל קופסא וקופסא, אבל לא יותר מזה! המוכר התעקש ואמר "אתה חייב לחתום שלקחת 120 מגבות", ואני אמרתי לו שאינני יכול לחתום...

כששמע המוכר את דבריי התעצבן מאוד, והלך ופתח קופסא אחת, והוציא חבילה אחת מפלסטיק, שבתוכו היו שש מגבות, והראה לי שיש בקופסא חמש חבילות פלסטיקים כאלו, נמצא שחמש חבילות כפול שש מגבות זה שלושים מגבות, הרי שלך לפניך שבקופסא הזאת יש שלושים מגבות, וכן הדבר בכל קופסא וקופסא, נמצא שבכל הקופסאות ביחד יש מאה ועשרים מגבות. ואני התעקשתי שאני לא ראיתי שבתוך הפלסטיק יש שש מגבות - **אתה אומר לי** שיש כאן מאה ועשרים מגבות - אמרתי לו, אבל **אני לא ראיתי את זה** ואיני יכול לחתום. לבסוף אמר לי בעל החנות "בסדר, אך תספור את כל המגבות..."

אומר ר' שמואל: מיד התחלתי לספור כל המגבות, עברתי מגבת אחת מגבת, ספרתי כל החבילות של המגבות אחת אחר השניה, בראשון היה שש מגבות, לקחתי את הפלסטיק השני, היה שם שש מגבות, ועוד שש, ועוד שש, ולקחתי עוד חבילה, ולפתע ראיתי שיש שם רק **חמש** מגבות! ספרתי עוד פעם, והנה אמת נכון הדבר, יש שם רק חמש מגבות, הראיתי למוכר, הוא ספר ואכן ראה לתדהמתו שיש שם רק חמש מגבות, אמרתי לו תספור עוד פעם, הוא ספר ואכן היו שם רק חמש מגבות! הוא לא האמין מה שקורה שם, המשכתי לספור, בסוף ספרתי כל המגבות ביחד, והיה שם **מאה ותשעה עשר** מגבות!!

המוכר ראה את כל זה, ועמד כשראשו מושפל ודמעות מבצבצות בעיניו, ובקול חנוק הוא אמר לי "יש לי מזל שדייקא אתה באת, והתעקשת שלא לקחת את המגבות מבלי לספור אותן, מידת האמת שלך הציל אותי, הייתי יכול לעבור את כל ימי חיי ולא לדעת כלל שגנבתי איזה דבר מאחד, וכשהייתי מתוודע לך, וואלט שוין געווען צו שפעט" [כבר היה מדי מאוחר]...

